

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 11ης Ιανουαρίου 2024*

«Αίτηση αναιρέσεως – Ενέργεια – Οδηγία 2010/30/ΕΕ – Ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά – Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμπλήρωση της εν λόγω οδηγίας – Επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας από ηλεκτρικές σκούπες – Ακύρωση – Αγωγή αποζημίωσης – Εξωσυμβατική ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Απαίτηση κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες – Πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων της διακριτικής ευχέρειας – Κρίσιμα στοιχεία σε περίπτωση έλλειψης διακριτικής ευχέρειας»

Στην υπόθεση C-122/22 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2022,

Dyson Ltd, με έδρα το Malmesbury (Ηνωμένο Βασίλειο),

Dyson Technology Ltd, με έδρα το Malmesbury,

Dyson Operations Pte Ltd, με έδρα τη Σιγκαπούρη (Σιγκαπούρη),

Dyson Manufacturing Sdn Bhd, με έδρα το Senai (Μαλαισία),

Dyson Spain SLU, με έδρα τη Μαδρίτη (Ισπανία),

Dyson Austria GmbH, με έδρα τη Βιέννη (Αυστρία),

Dyson sp. z o.o., με έδρα τη Βαρσοβία (Πολωνία),

Dyson Ireland Ltd, με έδρα το Δουβλίνο (Ιρλανδία),

Dyson GmbH, με έδρα την Κολωνία (Γερμανία),

Dyson SAS, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

Dyson Srl, με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία),

Dyson Sweden AB, με έδρα τη Στοκχόλμη (Σουηδία),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Dyson Denmark ApS, με έδρα την Κοπεγχάγη (Δανία),

Dyson Finland Oy, με έδρα το Ελσίνκι (Φινλανδία),

Dyson BV, με έδρα το Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες),

εκπροσωπούμενες από τους E. Batchelor, M. Healy και T. Selwyn Sharpe, avocats και solicitors,

αναιρεσεΐουσες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον J.-F. Brakeland, τον B. De Meester και την K. Talabér-Ritz,

εναγομένη πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Λυκούργο, πρόεδρο τμήματος, Ο. Spineanu-Matei (εισηγήτρια), J.-C. Bonichot, S. Rodin και L. S. Rossi, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Čareta

γραμματέας: R. Stefanova-Kamisheva, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 20ής Απριλίου 2023,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουλίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή τους αναιρέσεως, η Dyson Ltd και οι δεκατέσσερις λοιπές αναιρεσεΐουσες ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Δεκεμβρίου 2021, Dyson κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/19, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2021:870), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή τους με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν λόγω της έκδοσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 665/2013, της 3ης Μαΐου 2013, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας από ηλεκτρικές σκούπες (ΕΕ 2013, L 192, σ. 1) (στο εξής: επίμαχος κανονισμός).

Το νομικό πλαίσιο

2 Η οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά (ΕΕ 2010, L 153, σ. 1), καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ 2017, L 198, σ. 1). Οι αιτιολογικές σκέψεις 5 και 8 της οδηγίας είχαν ως εξής:

«(5) Η παροχή επακριβών, εύστοχων και συγκρίσιμων πληροφοριακών στοιχείων για την ενεργειακή κατανάλωση των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων θα πρέπει να επηρεάσει τις επιλογές των τελικών χρηστών υπέρ των προϊόντων που είναι λιγότερο ενεργειοβόρα ή που συνδέονται έμμεσα με την κατανάλωση λιγότερης ενέργειας ή άλλων βασικών πόρων και, κατά συνέπεια, να οδηγήσει τους κατασκευαστές να λάβουν μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και άλλων βασικών πόρων από τα προϊόντα που παράγουν. Θα πρέπει επίσης να παροτρύνει, εμμέσως, την ορθολογική χρήση των προϊόντων αυτών με σκοπό τη συμβολή στην υλοποίηση του στόχου ενεργειακής απόδοσης 20 % της [Ευρωπαϊκής Ένωσης]. Εφόσον δεν υπάρχουν αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία, η λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς δεν θα επιτύχει, μόνη της, την προαγωγή της ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και άλλων βασικών πόρων όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα.

[...]

(8) Ο ρόλος της πληροφόρησης στη λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς είναι πρωταρχικός και, προς τούτο, επιβάλλεται να καθιερωθεί ομοιόμορφη ετικέτα για όλα τα προϊόντα του αυτού τύπου, να παρέχονται στους δυνητικούς αγοραστές τυποποιημένες συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το ενεργειακό κόστος και την κατανάλωση άλλων βασικών πόρων από αυτά τα προϊόντα, καθώς και να ληφθούν μέτρα προκειμένου οι πληροφορίες αυτές να παρέχονται και στους δυνητικούς τελικούς χρήστες οι οποίοι δεν βλέπουν το προϊόν εκτεθειμένο και συνεπώς αδυνατούν να δουν την ετικέτα. Προκειμένου να είναι αποτελεσματική και επιτυχής, η ετικέτα πρέπει να αναγνωρίζεται εύκολα από τους τελικούς χρήστες και να είναι απλή και συνοπτική. Για τον σκοπό αυτό, η υπάρχουσα μορφή της ετικέτας θα πρέπει να επιλεγεί ως η βάση για την ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των προϊόντων. Οι μετρήσεις όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας και τα υπόλοιπα δεδομένα που αφορούν τα προϊόντα θα πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα προς εναρμονισμένα πρότυπα και μεθόδους.»

3 Το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Με την παρούσα οδηγία θεσπίζεται πλαίσιο για την εναρμόνιση των εθνικών μέτρων παροχής πληροφοριών στους τελικούς χρήστες, ιδίως μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με το προϊόν, όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας και κατά περίπτωση άλλων βασικών πόρων κατά τη χρήση, και συμπληρωματικών πληροφοριών για συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα έτσι ώστε οι τελικοί χρήστες να μπορούν να επιλέγουν αποδοτικότερα προϊόντα.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα που έχουν σημαντικό άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην κατανάλωση ενέργειας και, κατά περίπτωση, άλλων βασικών πόρων κατά τη χρήση.»

4 Κατά το άρθρο 5, στοιχεία α' και β', της οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι «οι προμηθευτές που διαθέτουν στην αγορά ή θέτουν σε λειτουργία προϊόντα τα οποία διέπονται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη παρέχουν ετικέτα και δελτίο σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και την κατ' εξουσιοδότηση πράξη» και ότι οι εν λόγω προμηθευτές «καταρτίζουν επαρκή τεχνικό φάκελο ώστε να επιτρέπεται η εκτίμηση της ακρίβειας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ετικέτα και στο δελτίο».

5 Το άρθρο 10 της οδηγίας 2010/30, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις», ορίζει τα εξής:

«1. Η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την ετικέτα και το δελτίο μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με τα άρθρα 11, 12 και 13, σχετικά με κάθε είδος προϊόντος σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Όταν ένα προϊόν πληροί τα κριτήρια που παρατίθενται στην παράγραφο 2, εμπίπτει σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Οι διατάξεις των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αφορούν τις πληροφορίες οι οποίες περιέχονται στην ετικέτα και στο δελτίο σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας και άλλων βασικών πόρων κατά τη χρήση, παρέχουν στους τελικούς χρήστες τη δυνατότητα να αποφασίζουν για τις αγορές τους μετά λόγω γνώσεως και στις αρχές παρακολούθησης της αγοράς τη δυνατότητα να επαληθεύουν εάν τα προϊόντα συμμορφώνονται με τις παρεχόμενες πληροφορίες.

[...]

4. Στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις διευκρινίζονται ιδίως:

[...]

β) τα πρότυπα και οι μέθοδοι μέτρησης που χρησιμοποιούνται για τη λήψη των πληροφοριών κατά το άρθρο 1 παράγραφος 1·

[...]

θ) το επίπεδο ακρίβειας των αναγραφόμενων στην ετικέτα και στα δελτία στοιχείων·

ι) [η] ημερομηνία αξιολόγησης και πιθανής αναθεώρησης της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, λαμβανομένης υπόψη της ταχύτητας της τεχνολογικής προόδου.»

6 Το άρθρο 11 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άσκηση της εξουσιοδότησης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Οι εξουσίες για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 ανατίθενται στην Επιτροπή για περίοδο 5 ετών αρχής γενομένης στις 19 Ιουνίου 2010. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο 6 μήνες πριν από τη

λήξη της περιόδου των 5 ετών. Η ανάθεση των εξουσιών παρατείνεται αυτομάτως για περιόδους της αυτής διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο ανακαλέσουν την εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 12.»

Ιστορικό της διαφοράς

- 7 Κατ' εξουσιοδότηση της οδηγίας 2010/30, η Επιτροπή εξέδωσε τον επίμαχο κανονισμό που θέτει σε εφαρμογή την οδηγία όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας από ηλεκτρικές σκούπες. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή υιοθέτησε μια μέθοδο δοκιμής η οποία καθιστά δυνατή τη μέτρηση, μεταξύ άλλων, της ενεργειακής απόδοσης και του ποσοστού συλλεγόμενης σκόνης από τις ηλεκτρικές σκούπες, βάσει της οποίας η δοκιμή πραγματοποιείται με άδειο δοχείο σκόνης κατά την έναρξη των δοκιμών απορρόφησης σε διάφορα είδη επιφανειών (στο εξής: δοκιμή με άδειο δοχείο).
- 8 Η πρώτη αναιρεσείουσα κατασκευάζει ηλεκτρικές σκούπες ειδικού σχεδιασμού, γνωστές ως «κυκλωνικές», των οποίων η ενεργειακή απόδοση φέρεται να είναι ανώτερη από εκείνη άλλων τύπων ηλεκτρικών σκουπών. Η απόδοση αυτή υποεκτιμήθηκε λόγω της μεθόδου δοκιμής που υιοθέτησε η Επιτροπή, στο μέτρο που η εν λόγω μέθοδος δεν καθιστούσε δυνατό να ληφθεί υπόψη η μείωση της απόδοσης άλλων τύπων ηλεκτρικών σκουπών καθώς γεμίζει το δοχείο σκόνης τους. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Οκτωβρίου 2013, η πρώτη αναιρεσείουσα ζήτησε την ακύρωση του ως άνω κανονισμού, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή δεν ήταν αρμόδια να θεσπίσει μια τέτοια μέθοδο δοκιμής. Συναφώς, η ως άνω αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι η εν λόγω μέθοδος δεν λάμβανε υπόψη την απόδοση μιας ηλεκτρικής σκούπας «κατά τη χρήση», όπως απαιτεί το άρθρο 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30. Η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε με την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2015, Dyson κατά Επιτροπής (T-544/13, EU:T:2015:836).
- 9 Κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η πρώτη αναιρεσείουσα, η εν λόγω απόφαση αναιρέθηκε με την απόφαση της 11ης Μαΐου 2017, Dyson κατά Επιτροπής (C-44/16 P, στο εξής: αναιρετική απόφαση, EU:C:2017:357), και η υπόθεση αναπέμφθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί ορισμένων στοιχείων της προσφυγής ακυρώσεως, ήτοι, αφενός, επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με το οποίο προβαλλόταν αναρμοδιότητα της Επιτροπής να θεσπίσει τη μέθοδο δοκιμής που επελέγη, και, αφετέρου, επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορούσε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.
- 10 Με την απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2018, Dyson κατά Επιτροπής (T-544/13 RENV, στο εξής: ακυρωτική απόφαση, EU:T:2018:761), η οποία κατέστη απρόσβλητη, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη ένα ουσιώδες στοιχείο της εξουσιοδότησεως που παρέχει η οδηγία 2010/30, ήτοι ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές πρέπει να αφορούν την ενεργειακή απόδοση των συσκευών «κατά τη χρήση». Ως εκ τούτου, ακύρωσε τον επίμαχο κανονισμό, χωρίς να εξετάσει τον τρίτο λόγο ακυρώσεως.

Η αγωγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 11 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Φεβρουαρίου 2019, η πρώτη αναιρεσείουσα και οι λοιπές οικονομικώς συνδεδεμένες μεταξύ τους αναιρεσείουσες άσκησαν αγωγή με την οποία ζήτησαν την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν λόγω της έλλειψης νομιμότητας του επίμαχου κανονισμού.

Υποστήριξαν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή είχε διαπράξει πλείονες κατάφωρες παραβάσεις κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, ικανές να στοιχειοθετήσουν εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, ήτοι παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30, παράβαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της χρηστής διοικήσεως, παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και, τέλος, προσβολή του δικαιώματος ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.

- 12 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή των νυν αναιρεσιουσών και τις καταδίκασε στα δικαστικά έξοδα, κρίνοντας ότι καμία από τις προβαλλόμενες παρανομίες, στο μέτρο που θεωρήθηκαν αποδειχθείσες, δεν συνιστούσε κατάφωρη παράβαση του οικείου κανόνα δικαίου.
- 13 Συγκεκριμένα, πρώτον, όσον αφορά την παράβαση της εξουσιοδοτήσεως που παρέχει στην Επιτροπή το άρθρο 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, κατ' αρχάς, ότι η Επιτροπή δεν διέθετε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως, αλλά επισήμανε ότι η διαπίστωση αυτή δεν αρκούσε για να συναχθεί η ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως της εν λόγω διατάξεως, εκτιμώντας ότι έπρεπε επιπλέον να ληφθεί υπόψη η πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων, οι δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των διατάξεων, ο βαθμός σαφήνειας και ακρίβειας του παραβιασθέντος κανόνα δικαίου και ο εσκεμμένος ή ασύγγνωστος χαρακτήρα του διαπραχθέντος σφάλματος (σκέψεις 36 έως 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Εξετάζοντας το πλαίσιο εντός του οποίου διαπράχθηκε η παρανομία ως προς τις διάφορες αυτές πτυχές, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε διαδοχικώς ότι υπήρχαν δυσχέρειες ερμηνείας και εφαρμογής όσον αφορά τον βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30 και, γενικότερα, της οδηγίας στο σύνολό της (σκέψεις 45 και 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως) και ότι διάφορα στοιχεία ήταν ικανά να αποδείξουν τον συγγνωστό χαρακτήρα του σφάλματος καθώς και την τεχνική πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση ζητημάτων (σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Υπό το πρίσμα των ως άνω στοιχείων, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι μια διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη σύνεση και επιμέλεια θα μπορούσε να θεωρήσει ότι εκτίθεται σε κίνδυνο επιλέγοντας μια μέθοδο δοκιμής που στηρίζεται στη χρήση γεμάτου δοχείου, κατά την οποία η δοκιμή συνεχίζεται έως ότου το δοχείο γεμίσει σε ορισμένο επίπεδο, αντί μιας μεθόδου δοκιμής που στηρίζεται στη χρήση άδειου δοχείου και, ως εκ τούτου, ότι η Επιτροπή δεν είχε υπερβεί, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια που επιβάλλονται στη διακριτική της ευχέρεια (σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).
- 14 Δεύτερον, όσον αφορά την παράβαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ως προς τον τύπο των ηλεκτρικών σκουπών που κατασκευάζουν οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η ύπαρξη εύλογων αμφιβολιών ως προς την επιστημονική εγκυρότητα και την ακρίβεια των αποτελεσμάτων στα οποία μπορούσε να καταλήξει η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του εναρμονισμένου προτύπου EN 60312-1:2013 που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (Cenelec) (στο εξής: πρότυπο Cenelec) αρκούσε για να γίνει δεκτό ότι, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε αντικειμενικής διαφοράς μεταξύ των «κυκλωνικών» ηλεκτρικών σκουπών και των λοιπών τύπων ηλεκτρικών σκουπών, η Επιτροπή, καθόσον επέλεξε τη μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο, δεν υπερέβη κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας ούτε υπέπεσε σε κατάφωρη παράβαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως (σκέψεις 110 και 111 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).
- 15 Τρίτον, όσον αφορά την παράβαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και την παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν είχε παραβεί το εν λόγω καθήκον, ότι δεν αποδείχθηκε ότι παρέβη την υποχρέωση αμεροληψίας ή ότι ενήργησε κατά

καταστρατήγηση της διαδικασίας ούτε, εν τέλει, ότι παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως (σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως) και, εν πάση περιπτώσει, ότι δεν υπερέβη κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας ούτε παραβίασε κατάφωρα την αρχή της χρηστής διοικήσεως, για λόγους ανάλογους με εκείνους που έγιναν δεκτοί όσον αφορά τις δύο πρώτες προβαλλόμενες παρανομίες (σκέψη 118 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

- 16 Τέλος, τέταρτον, όσον αφορά την προσβολή του δικαιώματος ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας ή του δικαιώματος ιδιοκτησίας (σκέψη 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως) και ότι, κατά τα λοιπά, δεδομένου ότι τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών ήταν, κατ' ουσίαν, πανομοιότυπα με εκείνα τα οποία ανέπτυξαν όσον αφορά τις λοιπές τρεις προβαλλόμενες παρανομίες, αναφορικά με το κύρος της επιλογής να μην υιοθετηθεί η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, τα επιχειρήματα αυτά έπρεπε να απορριφθούν για τους ίδιους λόγους (σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων στην αναιρετική δίκη

- 17 Οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
 - να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή παραβίασε κατάφωρα το δίκαιο της Ένωσης·
 - να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο,
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας τόσο ενώπιον του Δικαστηρίου όσο και ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 18 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
 - να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 19 Προς στήριξη της αιτήσεώς τους αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν επτά λόγους.
- 20 Οι τέσσερις πρώτοι λόγοι αναιρέσεως αφορούν την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30 δεν συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες. Ο πέμπτος, ο έκτος και ο έβδομος λόγος αναιρέσεως αφορούν τις εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι προβαλλόμενες παραβιάσεις, αντιστοίχως, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της χρηστής διοικήσεως, η παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και, τέλος, η προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας δεν ήταν κατάφωρες.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται πλημμελής αιτιολογία, παραβίαση του δεδουλευμένου και μεθοδολογικό σφάλμα κατά την εξέταση της έννοιας της

«κατάφωρης παραβάσεως στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της προβαλλομένης παραβάσεως του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30

- 21 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει, κατ' ουσίαν, δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο στηρίζεται σε παράλειψη απαντήσεως σε ισχυρισμό που προέβαλαν οι αναιρεσείουσες και παραβίαση του δεδικασμένου της ακυρωτικής αποφάσεως και, το δεύτερο, σε παρερμηνεία της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» και έλλειψη αιτιολογίας.

Επί του πρώτου σκέλους

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 22 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο βάζει κατά της σκέψεως 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν, αφενός, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να αποφανθεί επί του προβληθέντος προς στήριξη της αγωγής αποζημιώσεως ισχυρισμού τους ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να θεσπίσει μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο χωρίς να αγνοήσει ουσιώδες στοιχείο της εξουσιοδοτικής πράξεως το οποίο περιέχεται στην οδηγία 2010/30 και ότι η παράβαση αυτή αρκούσε για να διαπιστωθεί κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, ικανή να θεμελιώσει την ευθύνη της.
- 23 Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, για να αποφανθεί επί του ως άνω ισχυρισμού, λαμβανομένης υπόψη της σκέψεως 68 της αναιρετικής αποφάσεως, ήταν αναγκαίο να καθοριστεί αν η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων της διακριτικής που διαθέτει συναφώς, να απορρίψει τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec λόγω αμφιβολιών ως προς την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη μέθοδο αυτή και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές βάσει των αποτελεσμάτων αυτών. Κατά τις αναιρεσείουσες, ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός αφορούσε μόνον την αδυναμία της Επιτροπής να θεσπίσει μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο.
- 24 Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το δεδικασμένο της ακυρωτικής αποφάσεως. Συγκεκριμένα, με την ακυρωτική απόφαση, η οποία ακριβώς συνήγαγε τις συνέπειες της σκέψεως 68 της αναιρετικής αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η επιλογή της μεθόδου δοκιμής με άδειο δοχείο συνιστούσε αφ' εαυτής παράβαση ουσιώδους στοιχείου της οδηγίας 2010/30 και ότι, κατά συνέπεια, δεν ήταν αναγκαίο να αποφανθεί επί της υπάρξεως επιστημονικώς έγκυρων μεθόδων δοκιμής με γεμάτο δοχείο.
- 25 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των ανωτέρω δύο αιτιάσεων.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 26 Με τις σκέψεις 36 έως 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι «η Επιτροπή δεν διέθετε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως που να της επιτρέπει να υπερβεί την εντολή που της είχε παρασχεθεί με την εξουσιοδοτική πράξη, καθόσον η κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητα [που διέθετε] έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να είναι σύμφωνη με τα ουσιώδη στοιχεία της εξουσιοδοτικής πράξεως», ότι, ωστόσο, «η απουσία περιθωρίου εκτιμήσεως δεν αρκεί για να συναχθεί η ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως του δικαίου της Ένωσης», αλλά ότι έπρεπε να καθοριστεί αν η Επιτροπή «[είχε] διαπράξει κατάφωρη παράβαση της υποχρεώσεως τηρήσεως του ουσιώδους στοιχείου της εξουσιοδοτικής πράξεως που συνιστά η απαίτηση του

άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30 [και, προς τούτο,] να ληφθούν υπόψη η πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων, οι δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των διατάξεων, ο βαθμός σαφήνειας και ακρίβειας του παραβιασθέντος κανόνα δικαίου και ο εσκεμμένος ή ασύγγνωστος χαρακτήρας του διαπραχθέντος σφάλματος».

- 27 Στο πλαίσιο αυτό, με τη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «[μ]όνον η πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων της εξουσίας εκτιμήσεως που έχει συναφώς η Επιτροπή μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Ένωσης», όπου η φράση «συναφώς» αναφέρεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή αποφάσισε να «μη χρησιμοποιήσει τη μέθοδο δοκιμής [του] τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec λόγω αμφιβολιών ως προς την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές».
- 28 Επομένως, η σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εντάσσεται στο πλαίσιο της εξέτασης στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 38 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκειμένου να καθορίσει αν η Επιτροπή είχε διαπράξει κατάφωρη παράβαση της υποχρέωσης τηρήσεως του ουσιώδους στοιχείου της εξουσιοδοτικής πράξεως, σύμφωνα με το οποίο οι πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές πρέπει να αφορούν την ενεργειακή απόδοση των συσκευών «κατά τη χρήση», και, ειδικότερα, στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς του, με τις σκέψεις 46 επ. της εν λόγω αποφάσεως, της πολυπλοκότητας της προς ρύθμιση καταστάσεως και του εσκεμμένου ή ασύγγνωστου χαρακτήρα του διαπραχθέντος από την Επιτροπή σφάλματος. Κατά συνέπεια, η εν λόγω σκέψη 52 δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως αναγνωρίζουσα την ύπαρξη περιθωρίου εκτιμήσεως, το οποίο το Γενικό Δικαστήριο είχε ρητώς αποκλείσει με τη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά συνιστά την αφετηρία της εξέτασης των εκτιμήσεων στις οποίες προέβη η Επιτροπή και οι οποίες την οδήγησαν να υιοθετήσει μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο, αντί μεθόδου δοκιμής με γεμάτο δοχείο, και να διαπράξει, με τον τρόπο αυτόν, την παρανομία που διαπιστώνεται με την ακυρωτική απόφαση.
- 29 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η εν λόγω παρανομία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως κατάφωρη παράβαση μόνον εάν διαπιστωνόταν, στο πλαίσιο της εξέτασης όλων των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, λαμβανομένης υπόψη της εξουσίας εκτιμήσεως που κανονικά διαθέτει στην περίπτωση κατά την οποία πρέπει να προβεί σε αναλύσεις και επιλογές τεχνικής φύσεως.
- 30 Κατόπιν της εξέτασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 97 της ακυρωτικής αποφάσεως, ότι, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της τεχνικής πολυπλοκότητας των προς επίλυση προβλημάτων, «η Επιτροπή δεν [είχε] υπερβεί, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας» και, με τη σκέψη 99 της εν λόγω αποφάσεως, ότι δεν πληρούνταν η προϋπόθεση για τη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης κατά την οποία η παράβαση του κανόνα δικαίου πρέπει να είναι κατάφωρη.
- 31 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αφενός, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε στον ισχυρισμό με τον οποίο προβλήθηκε ότι για την ύπαρξη «κατάφωρης παραβάσεως» αρκούσε η παράβαση από την Επιτροπή του ουσιώδους στοιχείου της εξουσιοδοτικής πράξεως που συνίστατο στην απαγόρευση επιλογής μεθόδου δοκιμής με άδειο δοχείο, αντιτάσσοντας αντίθετη εκτίμηση και αιτιολογώντας την εκτίμηση αυτή. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει συναφώς.

- 32 Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε το δεδικασμένο της ακυρωτικής αποφάσεως καθόσον εξέτασε τις πραγματικές περιστάσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη μη λαμβάνοντας υπόψη το ουσιώδες στοιχείο της εξουσιοδοτικής πράξεως που συνίστατο στο κριτήριο περί «πληροφοριών [...] σχετικών με την κατανάλωση του προϊόντος [...] κατά τη χρήση του», το οποίο περιλαμβάνεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30, προκειμένου να κρίνει αν η πλάνη αυτή συνιστούσε κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.
- 33 Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο υιοθέτησε, ως βάση του συλλογισμού του, τη διαπίστωση που απορρέει από την ακυρωτική απόφαση, κατά την οποία η Επιτροπή δεν διέθετε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως που να της επιτρέπει να υπερβεί την εντολή που της είχε παρασχεθεί, προβαίνοντας κατά τα λοιπά σε εκτίμηση σχετικά με την έννοια της «κατάφωρης παραβάσεως» διαφορετική από εκείνη στην οποία είχε προβεί στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως της οποίας είχε προηγουμένως επιληφθεί.
- 34 Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 35 Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν, κατ' αρχάς, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έπρεπε να εξεταστεί αν η Επιτροπή είχε υποπέσει σε πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας επιλέγοντας να χρησιμοποιήσει μέθοδο δοκιμής στηριζόμενη στη χρήση άδειου αντί γεμάτου δοχείου. Από την ανωτέρω σκέψη προκύπτει ότι, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον το σφάλμα που διέπραξε η Επιτροπή ήταν συγγνωστό, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή είχε δυνατότητα επιλογής μεταξύ της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ή της μεθόδου δοκιμής με άδειο δοχείο. Ωστόσο, οι αναιρεσείουσες υπογραμμίζουν ότι τέτοια επιλογή δεν υφίστατο, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να χρησιμοποιήσει τη δεύτερη αυτή μέθοδο. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε άλλη μέθοδο δοκιμής με γεμάτο δοχείο ή να αναλάβει την πρωτοβουλία να προτείνει τροποποίηση της οδηγίας 2010/30 με σκοπό την κατάργηση του κριτηρίου κατά το οποίο οι πληροφορίες πρέπει να αντικατοπτρίζουν την κατανάλωση ενός προϊόντος «κατά τη χρήση του».
- 36 Εν συνεχεία, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει έλλειψη αιτιολογίας, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το ζήτημα της επιστημονικής εγκυρότητας της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ήταν αποφασιστικής σημασίας, χωρίς να παράσχει περαιτέρω διευκρινίσεις, και μολονότι η Επιτροπή δεν είχε αποδείξει ότι αμφισβητούσε την εν λόγω εγκυρότητα κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών.
- 37 Τέλος, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων και παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως, παραπέμποντας στις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σχετικά στο πλαίσιο του τετάρτου λόγου αναιρέσεως.
- 38 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των εν λόγω αιτιάσεων.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 39 Με τις σκέψεις 46 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του σχετικά με το κατά πόσον η παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που δικαιολογούσε την ακύρωση του επίδικου κανονισμού μπορούσε να χαρακτηριστεί ως κατάφωρη, λαμβανομένης υπόψη της πολυπλοκότητας της προς ρύθμιση καταστάσεως και του εσκεμμένου ή ασύγγνωστου χαρακτήρα του διαπραχθέντος σφάλματος, εξέτασε το πλαίσιο εντός του οποίου η Επιτροπή είχε διαπράξει το σφάλμα που συνίστατο στην επιλογή μεθόδου δοκιμής με άδειο και όχι με γεμάτο δοχείο, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες περιστάσεις που περιέβαλαν την κατάρτιση και την έκδοση του επίμαχου κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τις εργασίες που έλαβαν χώρα για τη θέσπιση της μεθόδου δοκιμής, ήτοι λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία τα οποία, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή είχε πράγματι λάβει υπόψη της. Ως εκ τούτου, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν επιχείρησε να καταρτίσει εξαντλητικό πίνακα των επιλογών που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή, αλλά περιορίστηκε να εκτιμήσει αν, στο συγκεκριμένο πλαίσιο της εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, η Επιτροπή είχε διαπράξει κατάφωρη παράβαση του οικείου κανόνα δικαίου.
- 40 Επομένως, η πρώτη αιτίαση, με την οποία προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε ότι η Επιτροπή βρισκόταν ενώπιον διττής επιλογής, στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 41 Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση, το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι «το ζήτημα αν η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec είναι επιστημονικώς και τεχνικώς τεκμηριωμένη δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω». Επομένως, οι αναιρεσείουσες αβασίμως προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αιτιολόγησε επαρκώς τη διαπίστωση ότι το ζήτημα της επιστημονικής εγκυρότητας της εν λόγω μεθόδου δοκιμής ήταν αποφασιστικής σημασίας.
- 42 Τέλος, διαπιστώνεται ότι οι αιτιάσεις των αναιρεσείουσών που στηρίζονται σε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων και παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως δεν συνοδεύονται, στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως, από τις αναγκαίες διευκρινίσεις για την εκτίμηση του βασίμου τους.
- 43 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και, συνακόλουθα, ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται εσφαλμένη ερμηνεία της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» κανόνα του δικαίου της Ένωσης στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της προβαλλόμενης παραβάσεως του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε ότι το γεγονός ότι ο παραβιασθείς κανόνας δεν παρείχε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως στην Επιτροπή δεν ήταν θεμελιώδες και αποφασιστικό για τη διαπίστωση κατάφωρης παραβάσεως. Οι αναιρεσείουσες στηρίζουν τον ως άνω λόγο σε πέντε στοιχεία του γενικότερου πλαισίου τα οποία θεωρούν ως τα μόνα καθοριστικά, ήτοι, πρώτον, στο

γεγονός ότι το κριτήριο κατά το οποίο οι πληροφορίες έπρεπε να αφορούν την κατανάλωση του προϊόντος κατά τη χρήση του αποτελούσε ουσιώδες στοιχείο της οδηγίας 2010/30 και θεσπίστηκε με σκοπό τον περιορισμό της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής, δεύτερον, στη σημασία του σκοπού της προστασίας του περιβάλλοντος τον οποίο επιδιώκει η οδηγία, τρίτον, στον ουσιώδη χαρακτήρα του εν λόγω κριτηρίου για την επίτευξη του σκοπού αυτού, τέταρτον, στο γεγονός ότι η Επιτροπή είχε γνώση του παραπλανητικού χαρακτήρα της επιλεγείσας μεθόδου δοκιμής και, πέμπτον, στην αδυναμία των κατασκευαστών να συμπληρώσουν με άλλες πληροφορίες τις παρεχόμενες με τις ενεργειακές ετικέτες πληροφορίες.

- 45 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη και άλλα στοιχεία, όπως δυσχέρειες ερμηνείας ή η πολυπλοκότητα της κανονιστικής ρύθμισης, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να σταθμίσει αυτά με τη μη τήρηση ενός κριτηρίου το οποίο δεν αφήνει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και το οποίο δεν μπορούσε να υποκατασταθεί από άλλες εκτιμήσεις.
- 46 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του ως άνω λόγου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 47 Υπενθυμίζεται ότι μία από τις προϋποθέσεις υπάρξεως εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, συνίσταται στην απόδειξη κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 48 Τέτοια παράβαση υφίσταται όταν αυτή συνεπάγεται πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση εκ μέρους του θεσμικού οργάνου των ορίων που επιβάλλονται στη διακριτική του ευχέρεια (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 49 Επομένως, ο εντοπισμός τέτοιας παραβάσεως προϋποθέτει τη διαπίστωση πλημμέλειας στην οποία δεν θα υπέπιπτε, υπό παρόμοιες συνθήκες, μια διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη σύνεση και επιμέλεια (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2019, *HTTS κατά Συμβουλίου*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, σκέψη 43).
- 50 Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ένωσης πρέπει να θεωρηθεί κατάφωρη, πρέπει να ληφθούν υπόψη ο τομέας, οι προϋποθέσεις και το πλαίσιο στο οποίο παρεμβαίνει το θεσμικό όργανο (πρβλ. απόφαση της 4ης Απριλίου 2017, *Διαμεσολαβητής κατά Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 51 Τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται συναφώς υπόψη είναι, μεταξύ άλλων, ο βαθμός σαφήνειας και ακρίβειας του παραβιασθέντος κανόνα καθώς και το εύρος των περιθωρίων εκτιμήσεως που αφήνει ο παραβιασθείς κανόνας στις αρχές της Ένωσης (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), η πολυπλοκότητα της προς ρύθμιση καταστάσεως, οι δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των νομοθετικών κειμένων [απόφαση της 19 Απριλίου 2007, *Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής*, C-282/05 P, EU:C:2007:226, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], καθώς και ο συγγνωστός ή ασύγγνωστος χαρακτήρας τυχόν πλάνης περί το δίκαιο (απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2003, *Evans*, C-63/01, EU:C:2003:650, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 52 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 48 έως 51 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας με το σημείο 91 των προτάσεών της, το εύρος του περιθωρίου εκτιμήσεως που αφήνει στις αρχές της Ένωσης ο παραβιασθείς κανόνας δικαίου είναι ένα μόνον από τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι εν λόγω αρχές διέπραξαν κατάφωρη παράβαση του κανόνα αυτού. Αν και πρόκειται για κρίσιμο στοιχείο, το οποίο πρέπει να εξετάζεται σε όλες τις περιπτώσεις, το γεγονός ότι η παραβιασθείσα διάταξη δεν καταλείπει περιθώριο εκτιμήσεως δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι η παράβαση της είναι κατάφωρη.
- 53 Πράγματι, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε περίπτωσης, μπορούν να ληφθούν υπόψη και άλλα στοιχεία, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου διαπράχθηκε η διαπιστωθείσα παράβαση. Επομένως, η παράβαση κανόνα δικαίου που δεν αφήνει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως στην οικεία αρχή μπορεί, υπό το πρίσμα των περιστάσεων, να μην είναι πρόδηλη και, επομένως, κατάφωρη, ιδίως αν οφείλεται σε συγγνωστή πλάνη περί το δίκαιο, λαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών ερμηνείας του κειμένου στο οποίο περιέχεται ο εν λόγω κανόνας.
- 54 Κατά συνέπεια, μολοντί, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απλή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης μπορεί να οδηγήσει στη διαπίστωση της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως όταν ο παραβιαζόμενος κανόνας καταλείπει στην αρχή της Ένωσης που διέπραξε την παράβαση περιορισμένο, αν όχι ανύπαρκτο, περιθώριο εκτιμήσεως, εντούτοις, η διαπίστωση αυτή μπορεί να απορρέει μόνον από το σύνολο των περιστάσεων υπό τις οποίες διαπράχθηκε η εν λόγω παράβαση, όταν από την εξέταση των περιστάσεων αυτών δεν προκύπτει κανένα άλλο κρίσιμο στοιχείο το οποίο να αποκλείει τον πρόδηλο και σοβαρό χαρακτήρα της υπερβάσεως του εν λόγω ορίου της εξουσίας εκτιμήσεως.
- 55 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όπως αναφέρεται στη σκέψη 22 αυτής, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε κατ' αρχάς αν η Επιτροπή διέθετε περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την τήρηση του κριτηρίου κατά το οποίο οι πληροφορίες πρέπει να αφορούν την κατανάλωση του προϊόντος κατά τη χρήση του και, με τη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαπίστωσε ότι τούτο δεν συνέβαινε. Εν συνέχεια, με τις σκέψεις 37 και 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η διαπίστωση αυτή δεν αρκούσε, αφ' εαυτής, για να συναχθεί η ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως της παραβιασθείσας διατάξεως και προσδιόρισε ένα σύνολο στοιχείων τα οποία θεωρούσε κρίσιμα για τη διαπίστωση μιας τέτοιας παραβιάσεως, ήτοι την πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων, τις δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των νομοθετημάτων, τον βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας του παραβιασθέντος κανόνα δικαίου και τον εσκεμμένο ή ασύγγνωστο χαρακτήρα του διαπραχθέντος σφάλματος. Εν συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως προτού καταλήξει, με τη σκέψη 97 της εν λόγω αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν υπερέβη κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διέθετε.
- 56 Από τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 53 έως 55 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 57 Εξάλλου, από τη σκέψη 54 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι ο καθορισμός των κρίσιμων στοιχείων για τη διαπίστωση της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως αποτελεί αντικείμενο εκτιμήσεως η οποία, με την επιφύλαξη πλάνης περί το δίκαιο, μπορεί να αμφισβητηθεί μόνο στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως λόγω παραμορφώσεως του περιεχομένου. Ωστόσο, οι

αναιρεσείουσες, στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως, περιορίστηκαν στο να αντιτάξουν εμμέσως στα στοιχεία που έλαβε υπόψη του το Γενικό Δικαστήριο άλλα στοιχεία τα οποία, κατά την άποψή τους, ήταν καθοριστικά.

58 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται εσφαλμένη ερμηνεία της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» και παραβίαση του δεδικασμένου λόγω απουσίας πολυπλοκότητας από νομικής απόψεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 59 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 42, 43 και 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Με το πρώτο σκέλος του ως άνω λόγου προβάλλεται, κατ' ουσίαν, εσφαλμένη ερμηνεία της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» κανόνα δικαίου της Ένωσης, λόγω της συνεκτιμήσεως στοιχείων μεταγενέστερων της εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, και, με το δεύτερο σκέλος, παραβίαση του δεδικασμένου της ακυρωτικής αποφάσεως.
- 60 Πρώτον, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να ανατρέξει στη διαδικασία της προσφυγής ακυρώσεως του επίμαχου κανονισμού, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταντο δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των νομοθετικών κειμένων που αποτέλεσαν το πλαίσιο για την έκδοση του εν λόγω κανονισμού. Συμπληρωματικώς, οι αναιρεσείουσες βάλλουν κατά του τρόπου με τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο προέβη στην ως άνω εκτίμηση.
- 61 Κατά τις αναιρεσείουσες, αφενός, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο λαμβάνοντας υπόψη περιστάσεις διαφορετικές από εκείνες υπό τις οποίες ενήργησε η Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό να συναχθεί συμπέρασμα από μεταγενέστερες περιστάσεις. Αφετέρου, το γεγονός ότι, με την αναιρετική απόφαση, το Δικαστήριο ανέπεμψε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου την εξέταση της προσφυγής ακυρώσεως δεν ήταν αποκαλυπτικό καμίας νομικής πολυπλοκότητας, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο, με την ακυρωτική απόφαση, έκρινε απλώς ότι η επιλογή της μεθόδου δοκιμής με άδειο δοχείο ήταν αντίθετη προς την εξουσιοδοτική πράξη και ότι η προβαλλόμενη αδυναμία χρησιμοποίησε μεθόδου δοκιμής με γεμάτο δοχείο δεν ασκούσε επιρροή από την άποψη αυτή.
- 62 Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι από τη σκέψη 68 της αναιρετικής αποφάσεως δεν προκύπτει ότι, για την έκδοση αποφάσεως επί της προσφυγής ακυρώσεως κατά το μέρος που στηριζόταν στην παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30, έπρεπε να γίνει στάθμιση μεταξύ της υποχρεώσεως θεσπίσεως μεθόδου δοκιμής που να αντικατοπτρίζει τις πραγματικές συνθήκες χρήσης και της υποχρεώσεως διασφαλίσεως της ακρίβειας των αποτελεσμάτων της δοκιμής. Αντιθέτως, από την ακυρωτική απόφαση προκύπτει ότι οι δύο αυτές υποχρεώσεις ήταν σωρευτικές. Επομένως, η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ότι υπήρχαν δυσχέρειες ερμηνείας που συνδέονται με την πολυπλοκότητα και την ασάφεια των σχετικών διατάξεων της οδηγίας στηρίχθηκε στη μη τήρηση του δεδικασμένου της ακυρωτικής αποφάσεως καθώς και σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρετικής αποφάσεως.
- 63 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των δύο σκελών του λόγου αυτού αναιρέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 64 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, υπενθυμίζεται ότι ο βαθμός κατάφωρου χαρακτήρα της διαπραχθείσας από το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο παράβασης κανόνα δικαίου της Ένωσης, καθόσον συνδέεται άρρηκτα με την παράβαση αυτή, δεν μπορεί να εκτιμηθεί με βάση χρονικό σημείο διαφορετικό από εκείνο της διαπράξεως της εν λόγω παραβάσεως. Επομένως, η ύπαρξη «κατάφωρης παραβάσεως» πρέπει κατ' ανάγκην να εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις υπό τις οποίες το θεσμικό όργανο ενήργησε κατά τη συγκεκριμένη αυτή ημερομηνία (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2019, HTTS κατά Συμβουλίου, C-123/18 P, EU:C:2019:694, σκέψεις 45 και 46).
- 65 Μολονότι η απουσία ή η ύπαρξη δυσχερειών εφαρμογής και ερμηνείας των κειμένων που αποτελούν το πλαίσιο για την έκδοση της πράξεως η οποία συνιστά παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα του γράμματος του οικείου κανόνα και λαμβανομένης υπόψη της χρονικής στιγμής εκδόσεως της επίμαχης πράξεως, εντούτοις, τίποτε δεν εμποδίζει να διενεργείται η εν λόγω εκτίμηση διά παραπομπής σε κρίσιμα νομολογιακά δεδομένα, λόγω των ενδείξεων που αυτά περιέχουν (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 5ης Μαρτίου 1996, Brasserie du pêcheur και Factortame, C-46/93 και C-48/93, EU:C:1996:79, σκέψη 59). Κατά περίπτωση, μπορεί να πρόκειται για ενδείξεις που περιέχονται σε αποφάσεις μεταγενέστερες της εκδόσεως της επίμαχης πράξεως, είτε αυτές είναι τέτοιες που να αποκαλύπτουν την απουσία δυσκολιών στην ερμηνεία του κειμένου που αγνοήθηκε από την εν λόγω πράξη, όπως απόφαση που διαπιστώνει ότι το κείμενο αυτό αποτελεί σαφή πράξη, είτε, αντίθετα, την ύπαρξη τέτοιων δυσκολιών, όπως απόφαση που διευκρινίζει το περιεχόμενο του εν λόγω κειμένου, ή αποφάσεις αποκλίνουσες ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί σε αυτό.
- 66 Εν προκειμένω, υπήρχαν τέτοια νομολογιακά δεδομένα, καθώς το άρθρο 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30 αποτελούσε καθοριστική διάταξη στο πλαίσιο της διαδικασίας ακυρώσεως του επίδικου κανονισμού.
- 67 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε σκόπιμο, με τις σκέψεις 40 έως 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να παραπέμψει, κατ' ουσίαν, στις αποφάσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της ακυρωτικής διαδικασίας διαδοχικώς από το Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως, και από το Γενικό Δικαστήριο, κατόπιν αναπομπής, συμπεριλαμβανομένου, επομένως, του σκεπτικού της αναιρετικής αποφάσεως σχετικά με την αναπομπή της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προκειμένου να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η τήρηση του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30 ήγειρε περίπλοκα ζητήματα και δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας υπό το πρίσμα, ιδίως, του βαθμού σαφήνειας και ακρίβειας της εν λόγω διατάξεως όσον αφορά το περιεχόμενο της φράσεως «κατά τη χρήση».
- 68 Επομένως, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 69 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, επισημαίνεται ότι, με τις σκέψεις 41 έως 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το σκεπτικό της ακυρωτικής αποφάσεως υπό το πρίσμα της αναιρετικής αποφάσεως. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισήμανε ότι από την αναιρετική απόφαση προέκυπτε ότι έπρεπε να γίνει στάθμιση μεταξύ, αφενός, της υποχρεώσεως επιλογής μεθόδου υπολογισμού που να καθιστά δυνατή τη μέτρηση της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών σκουπών υπό συνθήκες όσο το δυνατόν εγγύτερες προς τις πραγματικές συνθήκες χρήσης, απαιτώντας το δοχείο της ηλεκτρικής σκούπας να είναι γεμάτο μέχρι ένα

ορισμένο επίπεδο, και, αφετέρου, των απαιτήσεων που συνδέονται με την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και με την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, γεγονός το οποίο είχε καταστήσει αναγκαία την αναπομπή της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου να αποφανθεί αν υπήρξε παράβαση της εν λόγω διατάξεως. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 43 και 44 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, διαπίστωσε ότι, με την ακυρωτική απόφαση το Γενικό Δικαστήριο είχε ερμηνεύσει το σκεπτικό της αναιρετικής απόφασης υπό την έννοια ότι η ως άνω υποχρέωση και οι ως άνω απαιτήσεις συνιστούσαν δύο σωρευτικές προϋποθέσεις, οπότε η μη τήρηση της πρώτης αρκούσε για τη διαπίστωση της ύπαρξης παραβάσεως της εν λόγω διατάξεως και, επομένως, για την ακύρωση του επίμαχου κανονισμού.

- 70 Κατόπιν τούτου, το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 45 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/30 στην ειδική περίπτωση των ηλεκτρικών σκουπών ήταν ικανή να οδηγήσει σε διαφορετικές εκτιμήσεις, ενδεικτικές των ερμηνευτικών δυσχερειών που σχετίζονται με τον βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας της εν λόγω διατάξεως και, γενικότερα, της οδηγίας 2010/30 στο σύνολό της.
- 71 Αποφαινόμενο κατά τα ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε το δεδικασμένο της ακυρωτικής απόφασης. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο δεν στήριξε την εκτίμησή του μόνο στην ακυρωτική απόφαση, αλλά σε μια σύγκριση μεταξύ του σκεπτικού της εν λόγω απόφασης και του σκεπτικού της αναιρετικής απόφασης. Το επιχείρημα των αναιρεσειουσών ότι, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, από την απόφαση περί ακυρώσεως του επίμαχου κανονισμού προκύπτει ότι το νομικό πλαίσιο δεν εμφάνιζε καμία πολυπλοκότητα, πρέπει να απορριφθεί για τον ίδιο λόγο, δεδομένου ότι η επικρινόμενη εκτίμηση δεν αφορά την εξέταση της απόφασης αυτής καθεαυτήν, αλλά τη σύγκρισή της με την αναιρετική απόφαση. Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η εξέταση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, με την ακυρωτική απόφαση, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, και, αφετέρου, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως, είναι διαφορετικής φύσεως. Πράγματι, με την ακυρωτική απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να αποφανθεί μόνον επί της υπάρξεως παραβάσεως κανόνα του δικαίου της Ένωσης και όχι επί της υπάρξεως «κατάφωρης παραβάσεως».
- 72 Κατά συνέπεια, πρέπει ομοίως να απορριφθεί ως αβάσιμο το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως και, συνακόλουθα, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παρερμηνεία, από διάφορες απόψεις, της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως», όσον αφορά το κριτήριο εκτιμήσεως σχετικά με την πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων

- 73 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος περιλαμβάνει, κατ' ουσίαν, οκτώ σκέλη, προβάλλεται παρερμηνεία, από διάφορες απόψεις, της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» κανόνα δικαίου της Ένωσης, όσον αφορά το κριτήριο εκτιμήσεως σχετικά με την πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων.

Επί του πρώτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 74 Οι αναιρεσείουσες φρονούν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ζήτημα της επιστημονικής εγκυρότητας της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ήταν κρίσιμο για την εκτίμηση της πολυπλοκότητας του κανονιστικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, εφόσον διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη ένα ουσιώδες στοιχείο της οδηγίας 2010/30, θα ήταν νομικώς αλυσιτελές να εξεταστεί περαιτέρω αν η Επιτροπή είχε βάσιμες αμφιβολίες ως προς την ως άνω μέθοδο. Το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου πάσχει και ως προς το σημείο αυτό, καθόσον έκρινε ότι η Επιτροπή είχε να επιλέξει μεταξύ μιας μη νόμιμης μεθόδου δοκιμής, δεδομένου ότι πραγματοποιήθηκε με άδαιο δοχείο, και της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec.
- 75 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του ως άνω σκέλους.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 76 Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 51 της παρούσας αποφάσεως, η πολυπλοκότητα της προς ρύθμιση καταστάσεως αποτελεί κρίσιμο στοιχείο προκειμένου να κριθεί αν μια παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης μπορεί να χαρακτηριστεί ως κατάφωρη.
- 77 Εξάλλου, υπογραμμίζεται, αφενός, ότι, με τη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ρητώς επισήμανε ότι, προκειμένου να αποφανθεί επί των επιχειρημάτων των αναιρεσειουσών, ήταν αναγκαίο να καθοριστεί αν η Επιτροπή μπορούσε να αποκλείσει τη χρήση της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, υπό το πρίσμα των αμφιβολιών ως προς την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και της ακρίβειας των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, Συγκεκριμένα, από τις σκέψεις 46, 47, 49 και 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι οι αναιρεσείουσες υποστήριξαν ότι η χρήση μεθόδου δοκιμής με γεμάτο δοχείο δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη πολυπλοκότητα και ότι η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ήταν επιστημονικά έγκυρη, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις ακρίβειας, αξιοπιστίας και αναπαραγωγιμότητας των μετρήσεων.
- 78 Αφετέρου, από την αναιρετική απόφαση, και ειδικότερα από τις σκέψεις της 19 έως 42, 68, 70 και 83, προκύπτει ότι το ζήτημα της αναπαραγωγιμότητας των μετρήσεων που πραγματοποιούνται με τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, το οποίο συνδέεται με την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, ήταν ένα σημαντικό στοιχείο της διαδικασίας της προσφυγής ακυρώσεως, τόσο πριν όσο και μετά τη δημοσίευση της αναιρετικής αποφάσεως με την οποία διευκρινίστηκε το περιεχόμενο των όρων «κατά τη χρήση» που περιλαμβάνονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30. Πράγματι, το εν λόγω ζήτημα είχε συζητηθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά το πρώτο στάδιο της εν λόγω προσφυγής και από τις σκέψεις 68 και 70 της αναιρετικής αποφάσεως προκύπτει ότι εξακολουθούσε να διατηρεί τη σημασία του.

- 79 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο, δεν υπέπεσε σε πλάνη καθόσον αποφάσισε να εξετάσει την πολυπλοκότητα της προς ρύθμιση καταστάσεως και, στο πλαίσιο αυτό, έλαβε υπόψη το εν λόγω ζήτημα.
- 80 Κατά τα λοιπά, από την απάντηση στον πρώτο λόγο αναιρέσεως προκύπτει ότι η αιτίαση των αναιρεσειουσών ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι η Επιτροπή διέθετε εναλλακτική δυνατότητα στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 81 Επομένως, το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου και του τετάρτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 82 Με το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων και παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως, καθώς και έλλειψη αιτιολογίας. Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, είχε αμφιβολίες ως προς την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές με τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec. Κατά συνέπεια, ελλείπει συναφώς αποδεικτικών στοιχείων, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε, με τη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να δεχθεί την ύπαρξη τέτοιων αμφιβολιών. Οι αναιρεσείουσες προσάπτουν επίσης στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν διευκρίνισε τον λόγο για τον οποίο η εξέταση της πολυπλοκότητας της προς ρύθμιση καταστάσεως εξαρτάτο από το ζήτημα «κατά πόσον η Επιτροπή είχε απορρίψει την επιστημονική εγκυρότητα ενός μόνον τρόπου πληρώσεως».
- 83 Στο πλαίσιο του τετάρτου σκέλους, το οποίο πρέπει να εξεταστεί από κοινού με το δεύτερο σκέλος, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε, με τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το άρθρο 7 του επίμαχου κανονισμού αποτελούσε κρίσιμο στοιχείο. Με την πρώτη αιτίαση, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν παραμόρφωση του περιεχομένου του εν λόγω άρθρου, δεδομένου ότι αυτό δεν περιέχει «δήλωση» της Επιτροπής περί μη εφαρμογής της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec λόγω της υπάρξεως αμφιβολιών ως προς την επιστημονική εγκυρότητά της. Αντιθέτως, το εν λόγω άρθρο επιβεβαιώνει ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εξετάσει τη δυνατότητα χρησιμοποίησεως μεθόδων μετρήσεως με γεμάτο δοχείο.
- 84 Με τη δεύτερη αιτίαση, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη το εν λόγω άρθρο 7, αποφάνθηκε *ultra petita* και προσέβαλε τα δικαιώματά τους άμυνας, δεδομένου ότι δεν υφίσταντο στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή είχε προβεί σε αξιολόγηση της εν λόγω μεθόδου δοκιμής.
- 85 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των αιτιάσεων που διατυπώνονται στα δύο αυτά σκέλη.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 86 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε τα εξής:

«Από το άρθρο 7 του [επίμαχου] κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, με βάση τις τρέχουσες τεχνικές γνώσεις, ότι η μέθοδος δοκιμής [του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec] δεν μπορούσε να γίνει δεκτή βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2010/30. Ο αποκλεισμός αυτός πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή έκρινε σιωπηρώς ότι, για την εκτίμηση της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών σκουπών, η εν λόγω μέθοδος δοκιμής δεν συνιστούσε αξιόπιστη, ακριβή και αναπαραγωγίμη μέθοδο μετρήσεων και υπολογισμών κατά την έννοια του άρθρου 5 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτίμησε να επιλέξει μια μέθοδο δοκιμής που στηρίζεται στη χρήση άδειου δοχείου, η οποία, αν και αντανακλά στενότερο φάσμα χρήσης από τη μέθοδο που βασίζεται στη χρήση γεμάτου δοχείου, πληρούσε τα κριτήρια αξιοπιστίας, ακρίβειας και αναπαραγωγιμότητας.»

- 87 Με τις ανωτέρω εκτιμήσεις, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, προσδιόρισε ακριβώς τα στοιχεία του επίμαχου κανονισμού επί των οποίων στήριξε τη διαπίστωσή του ότι η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, χωρίς, πάντως, η συνεκτίμηση των στοιχείων αυτών να συνεπάγεται παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε την εν λόγω διαπίστωση και επισήμανε τη σημασία που αποδόθηκε στα στοιχεία του γενικού πλαισίου που οδήγησαν την Επιτροπή στο να απορρίψει την ως άνω μέθοδο, προκειμένου να εκτιμήσει την πολυπλοκότητα της προς ρύθμιση καταστάσεως, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή κατέληξε στην επιλογή μεθόδου η οποία στη συνέχεια αποδείχθηκε μη νόμιμη.

- 88 Εντούτοις, με την πρώτη αιτίαση του τετάρτου σκέλους, οι αναιρεσειούσες υποστηρίζουν ότι οι εκτιμήσεις που διαλαμβάνονται στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζονται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 7 του επίμαχου κανονισμού.

- 89 Το άρθρο αυτό, στο οποίο παρέπεμψε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όριζε τα εξής:

«Το αργότερο πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή τον επανεξετάζει λαμβάνοντας υπόψη τη συντελεσθείσα τεχνολογική πρόοδο. Κατά την επανεξέταση αξιολογ[εί]ται ιδίως [...] κατά πόσον είναι εφικτό να χρησιμοποιούνται μέθοδοι μέτρησης της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας, της συλλεγόμενης σκόνης και της εκπομπής σκόνης οι οποίες να βασίζονται σε μερικό φορτίο και όχι σε άδειο δοχείο.»

- 90 Πρέπει να σημειωθεί, κατά πρώτον, ότι, με την εν λόγω σκέψη 60, το Γενικό Δικαστήριο δεν θέλησε να παραφράσει τους όρους της εν λόγω διατάξεως, αλλά να εξαγάγει συμπεράσματα από αυτήν, όπως προκύπτει από τη φράση «από το άρθρο 7 του [επίμαχου] κανονισμού προκύπτει».

- 91 Κατά δεύτερον, η σκέψη αυτή αποτελεί συνέχεια διαφόρων διαπιστώσεων σχετικά με την οδηγία 2010/30, τον επίμαχο κανονισμό και τη δημοσίευση του προτύπου Cenelec στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, οι οποίες παρατίθενται στις σκέψεις 55 έως 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και στο πλαίσιο των οποίων εντάσσονται οι εκτιμήσεις που ακολουθούν, όπως προκύπτει από τη φράση «[σ]το πλαίσιο αυτό», με την οποία αρχίζει η σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

- 92 Συγκεκριμένα, πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η οδηγία 2010/30 επέβαλλε στην Επιτροπή την υποχρέωση να χρησιμοποιεί εναρμονισμένα πρότυπα και μεθόδους μετρήσεως προκειμένου να καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού των σχετικών δεικτών, όπως η κατανάλωση ενέργειας (σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε σε διάφορα στοιχεία του επίμαχου κανονισμού, ήτοι στην αιτιολογική του σκέψη 4 και στο άρθρο του 5, με τίτλο «Μέθοδοι μέτρησης», το οποίο ορίζει ότι οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες, ακριβείς και αναπαραγωγίμες μεθόδους μέτρησης και υπολογισμού, με βάση τις γενικώς αποδεκτές σύγχρονες μεθόδους μετρήσεων και υπολογισμού, παραπέμποντας στο παράρτημα VI του εν λόγω κανονισμού. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι το σημείο 1 του ως άνω παραρτήματος παρέπεμπε προς τούτο στα εναρμονισμένα πρότυπα των οποίων οι αριθμοί αναφοράς είχαν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα και διευκρίνιζε ότι τα πρότυπα αυτά έπρεπε να πληρούν τους τεχνικούς ορισμούς, τους όρους, τις εξισώσεις και τις παραμέτρους που προβλέπονται στο εν λόγω παράρτημα (σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Τέλος, τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι τα στοιχεία αναφοράς του προτύπου Cenelec είχαν δημοσιευθεί σε ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα, στην οποία διευκρινιζόταν ότι το τμήμα 5.9 του εν λόγω προτύπου είχε εξαιρεθεί από τη σχετική παράθεση, γεγονός από το οποίο προέκυπτε ότι, για την εφαρμογή του παραρτήματος VI του επίμαχου κανονισμού, το εναρμονισμένο πρότυπο για τον υπολογισμό της απόδοσης όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη και της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας των ηλεκτρικών σκουπών καθοριζόταν βάσει δοκιμής με άδειο δοχείο (σκέψεις 57 και 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).
- 93 Από το σύνολο των στοιχείων που μνημονεύονται στις σκέψεις 90 έως 92 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι τα διδάγματα που άντλησε το Γενικό Δικαστήριο από το άρθρο 7 του επίμαχου κανονισμού, θεωρούμενα εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και διευκρινιζόμενα από αυτό, δεν είναι ασυμβίβαστα με το γράμμα του εν λόγω άρθρου.
- 94 Όσον αφορά το επιχείρημα των αναιρεσειουσών ότι το άρθρο 7 του επίμαχου κανονισμού μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή δεν είχε εξετάσει τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, αλλά σκόπευε να το πράξει σε μεταγενέστερο χρόνο, πρέπει να υπομνησθεί ότι το γεγονός ότι η ερμηνεία ενός στοιχείου της υποβληθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δικογραφίας μπορεί να διαφορετική από εκείνη την οποία δέχθηκε το Γενικό Δικαστήριο δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι η ερμηνεία αυτή απορρέει από παραμόρφωση (πρβλ. απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 2015, Επιτροπή κατά ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, σκέψη 55). Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι η χρήση, στο εν λόγω άρθρο, των όρων «επανεξέταση» και «λαμβάνοντας υπόψη την τεχνολογική πρόοδο» καθιστά απίθανη την ερμηνεία που προτείνουν οι αναιρεσειούσες, αλλά, αντιθέτως, ενισχύει την ερμηνεία στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.
- 95 Τέλος, η αιτίαση ότι, με τις εκτιμήσεις που διαλαμβάνονται στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε *ultra petita* και προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας των αναιρεσειουσών πρέπει να απορριφθεί για τον λόγο ότι, με τις εκτιμήσεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε στην εκτίμηση του περιεχομένου ενός στοιχείου της υποβληθείσας ενώπιόν του δικογραφίας. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι ο επίμαχος κανονισμός αποτελούσε κατ' ανάγκην το κεντρικό στοιχείο της αγωγής αποζημιώσεως της οποίας είχε επιληφθεί το Γενικό Δικαστήριο και αποτελούσε προφανώς μέρος της σχετικής δικογραφίας, ότι οι αναιρεσειούσες είχαν γνώση αυτού και ότι είχαν τη δυνατότητα να τοποθετηθούν επ' αυτού. Κατά συνέπεια, εναπόκειτο στο Γενικό Δικαστήριο να λάβει υπόψη τον εν λόγω κανονισμό και,

ενδεχομένως, να αντλήσει από αυτόν τα συμπεράσματα που έκρινε χρήσιμα προκειμένου να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των αντίστοιχων ισχυρισμών των διαδίκων όσον αφορά μια πραγματική περίπτωση που σχετίζεται με την πολυπλοκότητα της προς ρύθμιση κατάστασης.

- 96 Επομένως, το δεύτερο και το τέταρτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

Επί του τρίτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 97 Με το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν τη διατύπωση που περιλαμβάνεται στο τέλος της σκέψεως 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της πέντε έτη, από τις 19 Ιουνίου 2010, για να εκδώσει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπει η οδηγία 2010/30, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 1, αυτής.
- 98 Αφενός, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έλαβε υπόψη την εν λόγω διάταξη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της πολυπλοκότητας της κανονιστικής ρυθμίσεως, κρίνοντας ότι η εντεύθεν απορρέουσα «πίεση χρόνου» μπορούσε να δικαιολογήσει την έκδοση του επίμαχου κανονισμού ο οποίος προέβλεπε μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο, μολονότι η εν λόγω διάταξη δεν έθετε καμία δεσμευτική προθεσμία στην Επιτροπή.
- 99 Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε, ελλείψει οποιουδήποτε σχετικού αποδεικτικού στοιχείου, ότι η εν λόγω περίοδος των πέντε ετών που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή προκειμένου να εκδώσει τον επίμαχο κανονισμό είχε επηρεάσει τη συμπεριφορά της.
- 100 Η Επιτροπή αμφισβητεί τη βασιμότητα του ως άνω σκέλους.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 101 Με τη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε να υπενθυμίσει το περιεχόμενο ορισμένων στοιχείων του προοιμίου και των διατάξεων της οδηγίας 2010/30, μεταξύ των οποίων του άρθρου 11, παράγραφος 1, χωρίς να συναγάγει από αυτά καμία ένδειξη.
- 102 Επομένως, η αιτίαση κατά του Γενικού Δικαστηρίου ότι, με τον τρόπο αυτό, έκρινε ότι το εν λόγω άρθρο ασκούσε «πίεση χρόνου» στην Επιτροπή, υποχρεώνοντάς τη να εκδώσει τον επίμαχο κανονισμό εντός ορισμένης προθεσμίας στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του σχετικού σημείου.
- 103 Επιπλέον, στον βαθμό που μπορεί να θεωρηθεί ότι οι αναιρεσείουσες βάλλουν επίσης κατά των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στη σκέψη 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι από το ίδιο το γράμμα της εν λόγω σκέψεως προκύπτει ότι οι εκτιμήσεις αυτές διατυπώθηκαν επαλλήλως, αφού, στη σκέψη 94 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε από το σύνολο των προεκτεθέντων ότι η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να υπερβεί κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διέθετε, να θεωρήσει ότι η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec δεν ήταν κατάλληλη

να διασφαλίσει την επιστημονική εγκυρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές και, επικουρικώς, να επιλέξει μια μέθοδο δοκιμής η οποία να πληροί τα κριτήρια εγκυρότητας και ακρίβειας των πληροφοριών.

- 104 Εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε βεβαίως να διατυπώσει τις εν λόγω εκτιμήσεις, δεδομένου ότι η Επιτροπή, ανεξαρτήτως της πλάνης περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε όσον αφορά την προϋπόθεση του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30, μπορούσε να θεωρήσει ότι όφειλε να νομοθετήσει όσον αφορά τις ηλεκτρικές σκούπες. Συγκεκριμένα, το δεύτερο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου όριζε ότι κάθε προϊόν που πληροί τα κριτήρια που παρατίθενται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένου του συγκεκριμένου τύπου προϊόντων, έπρεπε να αποτελεί αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξης της Επιτροπής.
- 105 Επομένως, το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 106 Το πέμπτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως περιλαμβάνει δύο αιτιάσεις. Με την πρώτη αιτιάσή τους, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παραμόρφωσε το επιχειρήμα τους σχετικά με την εντολή που δόθηκε από την Επιτροπή στη Cenelec. Με τη δεύτερη αιτιάσή τους, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν αιτιολόγησε τη διαλαμβανόμενη στη σκέψη 68 της αποφάσεως αυτής διαπίστωση, κατά την οποία η θέσπιση μεθόδου δοκιμής της απόδοσης όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη, η οποία στηρίζεται στη χρήση γεμάτου δοχείου για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης, δημιούργησε δυσχέρειες, ούτε τους παρέσχε τη δυνατότητα να διατυπώσουν συναφώς τις απόψεις τους.
- 107 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των εν λόγω αιτιάσεων.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου,

- 108 Με τη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε σε έκθεση της Cenelec, χαρακτηριζόμενη ως τελική έκθεση, με την οποία ο εν λόγω φορέας επισήμανε ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να μην υιοθετήσει, για τους σκοπούς της εφαρμογής του επίμαχου κανονισμού, τη διαδικασία σχετικά με την απόδοση όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη από χαλί και από σκληρό δάπεδο. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, μολονότι ο ως άνω φορέας ανέφερε ότι η διαδικασία αυτή αποτελούσε μέρος του προτύπου Cenelec, η εν λόγω διαδικασία αφορούσε διάφορα σημεία του προτύπου τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στα εναρμονισμένα πρότυπα του σημείου 1 του παραρτήματος VI του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ότι τα επιχειρήματα των προσφευγουσών σχετικά με τα εν λόγω σημεία ήταν αλυσιτελή προκειμένου να καθοριστεί αν η Επιτροπή μπορούσε να αποκλείσει τη χρησιμοποίηση της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec χωρίς να παραβιάσει, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια της εξουσίας της εκτιμήσεως.
- 109 Με την πρώτη αιτιάσή τους, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι, ενεργώντας κατά τα ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα το επιχειρήμα που είχαν προβάλει, το οποίο προσδιορίζουν ως «το μοναδικό επιχειρήμα που προέβαλε η Dyson σχετικά με την εντολή M353».

- 110 Διαπιστώνεται ότι οι αναιρεσείουσες δεν διευκρινίζουν ποιο ή ποια χωρία των δικογράφων τους παραμορφώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και, ως εκ τούτου, δεν παρέχουν τη δυνατότητα στο Δικαστήριο να εξετάσει το βάσιμο των ισχυρισμών τους.
- 111 Κατά συνέπεια, η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 112 Με τη δεύτερη αιτίασή τους, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν αιτιολόγησε την εκτίμησή του, που διαλαμβάνεται στη σκέψη 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία η θέσπιση μεθόδου δοκιμής της απόδοσης των ηλεκτρικών σκουπών όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη στηριζόμενης στη χρήση γεμάτου δοχείου, για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης, προκάλεσε δυσχέρειες.
- 113 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι «μία από τις εγγενείς δυσχέρειες της μεθόδου δοκιμής [του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec] έγκειται στην ανάγκη να καθοριστεί εκ των προτέρων τι συνιστά γεμάτο δοχείο» και, στη σκέψη 73 της αποφάσεως αυτής, ότι η μέθοδος αυτή «περιλαμβάνει, επομένως, τρεις δυνατούς ορισμούς αυτού που μπορεί να νοηθεί ως “γεμάτο δοχείο”». Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 75 έως 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέπεμψε σε πρακτικά των εργασιών της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC) και στο σημείωμα που προηγείται της περιγραφής της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, έγγραφα προγενέστερα της εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, τα οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι στήριζαν τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι η προσέγγιση που συνίστατο στην επιλογή τριών πιθανών ορισμών όσον αφορά το γεμάτο δοχείο δεν ήταν ικανή να διασφαλίσει την ομοιομορφία και τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων, καθόσον μπορούσε να συνεπάγεται διαφορετικά επίπεδα πληρότητας, ανάλογα με τις ηλεκτρικές σκούπες.
- 114 Με τις ανωτέρω εκτιμήσεις, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 115 Εξάλλου, οι αναιρεσείουσες δεν ισχυρίζονται ότι το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε σε στοιχεία τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην υποβληθείσα ενώπιόν του δικογραφία και επί των οποίων δεν είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση.
- 116 Επομένως, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη ως προς όλα τα επιμέρους στοιχεία της, με συνέπεια το πέμπτο σκέλος να πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του έκτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

- 117 Το έκτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως περιλαμβάνει επτά αιτιάσεις.
- 118 Με την πρώτη αιτίαση, αφενός, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρερμήνευσε τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec καθόσον έκρινε, με τη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το πρότυπο αυτό περιλαμβάνει τρεις δυνατούς ορισμούς της έννοιας του «γεμάτου δοχείου». Υποστηρίζουν ότι η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει έναν και μόνον ορισμό, που συνοδεύεται από τρεις προϋποθέσεις.
- 119 Αφετέρου, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να κρίνει ότι η Επιτροπή βασίμως απέρριψε την εν λόγω μέθοδο για τον λόγο ότι αυτή περιλάμβανε τρία σημεία, ενώ ο κανονισμός (ΕΕ) 666/2013 της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2013, για την εφαρμογή της

οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τις ηλεκτρικές σκούπες (ΕΕ 2013, L 192, σ. 24), προέβλεπε ότι οι δοκιμές σχετικά με τον λειτουργικό χρόνο ζωής των κινητήρων των ηλεκτρικών σκουπών πραγματοποιούνται με δοχείο γεμάτο σε ποσοστό 50 %, γεγονός το οποίο θα αποτελούσε παραλλαγή της ίδιας μεθόδου, χωρίς η Επιτροπή να αμφισβητεί την επιστημονική εγκυρότητά της.

- 120 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 121 Διαπιστώνεται ότι η αιτίαση περί παρερμηνείας της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec στηρίζεται σε αποσπασματική ανάγνωση του σχετικού χωρίου της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 122 Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε ότι η ως άνω μέθοδος συνίσταται στη μέτρηση της απόδοσης όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη σε συνάρτηση με τον ρυθμό αναρρόφησης από τη συσκευή της σκόνης δοκιμής, τούτο δε μέχρις ότου πληρούται μία από τις τρεις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, ήτοι είτε όταν μια ένδειξη της ηλεκτρικής σκούπας επισημαίνει ότι το δοχείο σκόνης πρέπει να αδειάσει ή να αντικατασταθεί, είτε όταν η πίεση που παρατηρείται στο εσωτερικό της συσκευής έχει μειωθεί κατά 40 % σε σχέση με την πίεση που καταγράφηκε στην έναρξη της δοκιμής, είτε όταν η ποσότητα της σκόνης δοκιμής που εγχέεται στη συσκευή φθάνει τα 100 γραμμάρια ανά λίτρο του «μέγιστου χρησιμοποιήσιμου όγκου» του δοχείου σκόνης. Σε ένα δεύτερο μόνο στάδιο το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε, με τη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο πλαίσιο διευκρίνισης, ότι η εν λόγω μέθοδος «περι[λάμβανε] επομένως τρεις δυνατούς ορισμούς αυτού το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως “γεμάτο δοχείο”». Ωστόσο, η διευκρίνιση αυτή, η οποία στηρίζεται στους όρους «δυνατοί ορισμοί», δεν μπορεί να εξομοιωθεί με ερμηνεία προδήλως αντίθετη προς το σχετικό χωρίο του τμήματος 5.9 του εν λόγω προτύπου.
- 123 Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 93 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι τα είδη των μέτρων που αφορούν ο επίμαχος κανονισμός και ο κανονισμός 666/2013 δεν είναι συγκρίσιμα, διότι, σε αντίθεση με τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, η δοκιμή ανθεκτικότητας των κινητήρων που προβλέπει ο δεύτερος κανονισμός δεν απαιτεί την εξέταση της σχέσεως μεταξύ της απόδοσης όσον αφορά τη συλλεγόμενη σκόνη και της κατανάλωσης ενέργειας.
- 124 Συνεπώς, η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.
- 125 Με τη δεύτερη αιτίαση, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του υπομνήματος που προηγείται της περιγραφής της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec με διάφορες εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 76 έως 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 126 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 127 Οι αναιρεσείουσες επισημαίνουν ότι διάφορα στοιχεία τα οποία παρατίθενται στις σχετικές με το εν λόγω υπόμνημα εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 77 και 78 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν περιέχονται στο σχετικό υπόμνημα. Ωστόσο, όπως προκύπτει από την ανάγνωση των εν λόγω σκέψεων, το Γενικό Δικαστήριο δεν είχε την πρόθεση να επαναλάβει, έστω με αναδιατύπωση, αποσπάσματα του εν λόγω υπομνήματος, αλλά να υποδείξει τον σκοπό του υπομνήματος και να συναγάγει από τα αποσπάσματα αυτά ορισμένες

πρακτικά συνέπειες όσον αφορά τη χρησιμότητα της εν λόγω μεθόδου υπό το πρίσμα άλλων στοιχείων που είχε προσδιορίσει προηγουμένως. Εξάλλου, με τις εν λόγω εκτιμήσεις, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπερέβη προδήλως τα όρια της εύλογης εκτιμήσεως του εν λόγω υπομνήματος.

- 128 Όσον αφορά τη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι αναιρεσείουσες απλώς διατυπώνουν την ανακριβή υπόθεση ότι το Γενικό Δικαστήριο είχε εκθέσει στη σκέψη αυτή ότι η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ήταν ανίσχυρη, ενώ το Γενικό Δικαστήριο απλώς παρέθεσε ένα απόσπασμα του σχετικού υπομνήματος χωρίς να συναγάγει κάποιο συμπέρασμα.
- 129 Συνεπώς, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.
- 130 Με την τρίτη αιτίαση, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, με τη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την έκθεση της επιχειρήσεως AEA Energy & Environment με τίτλο «Report to the Commission, Preparatory studies for Eco-Design Requirements of EUPs (II), Lot 17 Vacuum Cleaners», του Φεβρουαρίου 2009.
- 131 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 132 Επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της εξέτασης της πολυπλοκότητας της προς ρύθμιση κατάστασης και του ηθελημένου ή ασύγγνωστου χαρακτήρα της πλάνης στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή, έκρινε ότι έπρεπε να εξεταστεί αν η Επιτροπή, καθόσον προτίμησε να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο δοκιμής με άδειο δοχείο αντί της μεθόδου δοκιμής με γεμάτο δοχείο, υπέπεσε σε πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονταν στην εξουσία εκτιμήσεως που διέθετε. Με την ίδια σκέψη, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης, υπό το πρίσμα των στοιχείων που εκτίθενται στις προηγούμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, μολονότι η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec καθιστούσε δυνατή την αξιολόγηση της απόδοσης των ηλεκτρικών σκουπών υπό συνθήκες χρήσης πλησιέστερες προς τις συνθήκες σε σχέση με εκείνες τις οποίες αντικατοπτρίζει η χρήση άδειου δοχείου, εντούτοις η μέθοδος αυτή δημιουργούσε αβεβαιότητα ως προς την ακρίβεια των πληροφοριών που προορίζονταν για τους καταναλωτές. Με τη σκέψη 83 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι το ως άνω συμπέρασμα τεκμηριωνόταν και από άλλα στοιχεία, τα οποία απαρίθμησε και σχολίασε στις σκέψεις 84 έως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 133 Επομένως, οι εκτιμήσεις σχετικά με τα λοιπά αυτά στοιχεία, μεταξύ των οποίων εκείνες που περιλαμβάνονται στη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έχουν επάλληλο χαρακτήρα.
- 134 Συνεπώς, η τρίτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.
- 135 Με την τέταρτη αιτίαση, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει αντιφατική αιτιολογία.
- 136 Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, με τις σκέψεις 76 έως 79 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή είχε αμφιβολίες ως προς την επιστημονική εγκυρότητα της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec, πράγμα το οποίο ήταν ασυμβίβαστο με τα διαλαμβανόμενα στις σκέψεις 81 και 82 της εν λόγω αποφάσεως, κατά τα οποία, αφενός, «από τη φύση της διαδικασίας τυποποίησης προκύπτει ότι το γεγονός ότι μια μέθοδος δοκιμής

ενσωματώθηκε σε εναρμονισμένο πρότυπο, όπως το πρότυπο Cenelec, δημιουργεί τεκμήριο επιστημονικής και τεχνικής εγκυρότητας της μεθόδου αυτής» και, αφετέρου, «το ζήτημα αν η μέθοδος δοκιμής [του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec] είναι επιστημονικώς και τεχνικώς ορθή δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τα στοιχεία αυτά κατά την έκδοση του [επίμαχου] κανονισμού».

- 137 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 138 Διαπιστώνεται ότι η εν λόγω αιτίαση στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, οι σκέψεις 76 έως 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν έχουν το περιεχόμενο που τους αποδίδουν οι αναιρεσεύουσες, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο, με τις εν λόγω σκέψεις, περιορίστηκε στην εξέταση του περιεχομένου ενός υπομνήματος της Cenelec υπό το πρίσμα των δυσχερειών καθορισμού του επιπέδου πληρότητας του δοχείου ηλεκτρικής σκούπας που μπορεί να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς για τη μέτρηση της απόδοσης της ηλεκτρικής σκούπας, όπως προσδιορίστηκε με τις σκέψεις 72 και 73 της εν λόγω αποφάσεως.
- 139 Συνεπώς, η τέταρτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.
- 140 Με την πέμπτη αιτίαση, οι αναιρεσεύουσες υποστηρίζουν ότι, με τις σκέψεις 75 και 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε εσφαλμένως υπόψη έγγραφα τα οποία, όπως παραδέχθηκε η Επιτροπή, δεν βρίσκονταν στην κατοχή των υπηρεσιών της που ήταν επιφορτισμένες με την κατάρτιση της οικείας ρυθμίσεως. Συναφώς, οι αναιρεσεύουσες παραπέμπουν στα σημεία 5 έως 15 του υπομνήματος αντικρούσεως που κατέθεσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 141 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 142 Στο σημείο 15 του υπομνήματός της αντικρούσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή επισήμανε ότι «[τ]α ανωτέρω εκτιθέμενα στοιχεία οδήγησαν [...] στην έκδοση [...] του [επίμαχου] κανονισμού». Τα έγγραφα που μνημονεύονται στις σκέψεις 75 και 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν συγκαταλέγονται στα εν λόγω στοιχεία.
- 143 Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσεύουσες, η διαλαμβανόμενη στο σημείο 15 του υπομνήματος αυτού εκτίμηση δεν σήμαινε ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής, κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, είχαν γνώση μόνον των στοιχείων που μνημονεύονταν στις προηγούμενες παραγράφους του εν λόγω υπομνήματος. Επομένως, δεν μπορεί, ενδεικτικώς, να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή δεν γνώριζε την εκτίμηση επιπτώσεων που η ίδια είχε ζητήσει να πραγματοποιηθεί ή τις διαβουλεύσεις που είχε οργανώσει ενόψει της εκδόσεως του εν λόγω κανονισμού, μολονότι η εν λόγω εκτίμηση και οι εν λόγω διαβουλεύσεις δεν μνημονεύονται στο σχετικό απόσπασμα των εν λόγω παρατηρήσεων.
- 144 Συνεπώς, η πέμπτη αιτίαση, η οποία στηρίζεται σε εσφαλμένη παραδοχή, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.
- 145 Με την έκτη αιτίαση, οι αναιρεσεύουσες υποστηρίζουν ότι, με τις σκέψεις 86 έως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη αλυσιτελή στοιχεία, δεδομένου ότι ήταν μεταγενέστερα της εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού.

- 146 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 147 Διαπιστώνεται ότι η εν λόγω αιτίαση αφορά αιτιολογίες που παρατίθενται επαλλήλως στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 132 και 133 της παρούσας αποφάσεως, τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε απλώς και μόνο για να επιβεβαιώσει τις προηγούμενες εκτιμήσεις του οι οποίες στηρίζονταν σε στοιχεία αναγόμενα στις περιστάσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή είχε ενεργήσει κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού.
- 148 Συνεπώς, η έκτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.
- 149 Με την έβδομη και τελευταία αιτίασή τους, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραμόρφωσε αποδεικτικά στοιχεία και υιοθέτησε αντιφατική αιτιολογία, κρίνοντας, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως του επίμαχου κανονισμού, η Επιτροπή είχε εξετάσει και απορρίψει την επιστημονική εγκυρότητα της μεθόδου δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec. Ωστόσο, αφενός, ο ως άνω ισχυρισμός δεν στηρίζεται σε κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στην αρχή της ίδιας σκέψεως, ότι η Επιτροπή δεν είχε αμφισβητήσει την επιστημονική εγκυρότητα της εν λόγω μεθόδου.
- 150 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως.
- 151 Η σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:
- «[...] Το ζήτημα αν η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec είναι επιστημονικώς και τεχνικώς τεκμηριωμένη δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τα στοιχεία αυτά κατά την έκδοση του [επίμαχου] κανονισμού, αλλά έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η εν λόγω μέθοδος δοκιμής ήταν ακατάλληλη για την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών σκουπών υπό το πρίσμα των κριτηρίων αξιοπιστίας, ακρίβειας και αναπαραγωγιμότητας. [...]»
- 152 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με τις ανωτέρω εκτιμήσεις, το Γενικό Δικαστήριο δεν θεώρησε ότι η Επιτροπή είχε απορρίψει την επιστημονική εγκυρότητα της μεθόδου αυτής, οπότε η αιτίαση των αναιρεσειουσών στηρίζεται σε εσφαλμένη παραδοχή.
- 153 Κατά συνέπεια, η έβδομη αιτίαση είναι αβάσιμη και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί, όπως και το έκτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του εβδόμου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 154 Με το έβδομο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά τη σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε *ultra petita*, καθόσον έκρινε ότι οι κανόνες περί επισήμανσης των ηλεκτρικών σκουπών δεν ήταν συγκρίσιμοι με εκείνους που διέπουν την επισήμανση άλλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, γεγονός το οποίο κατέστησε πιο πολύπλοκη την προς ρύθμιση κατάσταση, ενώ η Επιτροπή δεν είχε υποστηρίξει ότι οι μόνον οι ηλεκτρικές σκούπες παρουσίαζαν δυσχέρειες

όσον αφορά την προσομοίωση του φορτίου. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο δεν αιτιολόγησε την εν λόγω εκτίμηση, ούτε παρέσχε στις αναιρεσεύουσες τη δυνατότητα να διατυπώσουν την άποψή τους επί του ζητήματος αυτού.

155 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του ως άνω σκέλους.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

156 Η σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Οι δυσχέρειες αυτές οι οποίες αφορούν ειδικώς την τεχνολογία και τον τρόπο χρήσης των ηλεκτρικών σκουπών καθιστούν επίσης δυνατή την απόρριψη του επιχειρήματος που προβάλλουν οι προσφεύγουσες ότι η Επιτροπή δεν είχε να αντιμετωπίσει μια πολύπλοκη κατάσταση, δεδομένου ότι είχε ήδη την ευκαιρία να θεσπίσει, για τους σκοπούς της ενεργειακής επισήμανσης, πρότυπα δοκιμών που να αντικατοπτρίζουν τις συνήθεις συνθήκες χρήσεως ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, όπως οι φούρνοι, τα πλυντήρια ρούχων, τα στεγνωτήρια ρούχων και οι θερμοσίφωνες.»

157 Από τη διατύπωση που χρησιμοποίησε το Γενικό Δικαστήριο προκύπτει, αφενός, ότι, με τις εκτιμήσεις που διατύπωσε στην ως άνω σκέψη, θέλησε να απαντήσει σε ένα επιχείρημα των αναιρεσειουσών και, αφετέρου, ότι αναφερόταν στο σύνολο των διαπιστώσεων που είχε παραθέσει προηγουμένως, σχετικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ηλεκτρικών σκουπών, ιδίως όσον αφορά τις διακυμάνσεις στην πληρότητα του δοχείου και την πολυπλοκότητα της θεσπίσεως μιας μεθόδου δοκιμής η οποία να λαμβάνει υπόψη τα εν λόγω ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ συγχρόνως να είναι αναπαραγώγιμη σε σχέση με τα λοιπά προϊόντα που μνημονεύονται στην εν λόγω σκέψη.

158 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε *ultra petita*, ούτε προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας των αναιρεσειουσών. Επιπλέον, αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο την απόρριψη του επιχειρήματός τους.

159 Κατά συνέπεια, το έβδομο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του όγδου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– *Επιχειρήματα των διαδίκων*

160 Με το όγδοο και τελευταίο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως προβάλλεται παράλειψη απαντήσεως στο επιχείρημα των αναιρεσειουσών ότι η Επιτροπή είχε επιλέξει τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec στο πλαίσιο του κανονισμού 666/2013, ενώ είχε απορρίψει τη μέθοδο αυτή στο πλαίσιο του επίμαχου κανονισμού. Οι αναιρεσεύουσες υποστήριξαν συναφώς ότι οι δύο αυτοί κανονισμοί εξαρτούσαν τις μεθόδους δοκιμής από την ίδια απαίτηση επιστημονικής εγκυρότητας, οπότε, επιλέγοντας τη μέθοδο δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec στο πλαίσιο του κανονισμού 666/2013, η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει την επιστημονική της εγκυρότητα. Το Γενικό Δικαστήριο, ωστόσο, έκρινε απλώς ότι οι αναιρεσεύουσες δεν μπορούσαν βασίμως να επικαλεστούν αναλογία μεταξύ των εν λόγω κανονισμών, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και των δοκιμών ανθεκτικότητας, και, ως εκ τούτου, δεν απάντησε στο επιχείρημά τους.

161 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του ως άνω σκέλους.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 162 Υπενθυμίζεται ότι, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν οι αναιρεσείουσες, το ζήτημα αν η μέθοδος δοκιμής του τμήματος 5.9 του προτύπου Cenelec ήταν επιστημονικά έγκυρη δεν ασκούσε επιρροή εν προκειμένω. Με τις εκτιμήσεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε, εν πάση περιπτώσει, στο επιχείρημα που προέβησαν οι αναιρεσείουσες στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.
- 163 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το όγδοο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως και, ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του πέμπτου, του έκτου και του έβδομου λόγου αναιρέσεως, με τους οποίους προβάλλεται παρερμηνεία της έννοιας της «κατάφωρης παραβάσεως» στο πλαίσιο της εκτίμησης της προβαλλόμενης παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της χρηστής διοικήσεως, της παραβάσεως του καθήκοντος επιμέλειας, καθώς και της προσβολής της επιχειρηματικής ελευθερίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 164 Με τον πέμπτο, τον έκτο και τον έβδομο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες βάλλουν κατά των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι λοιπές, πέραν της παραβάσεως του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30, προβαλλόμενες προς στήριξη της αγωγής τους αποζημιώσεως παρανομίες δεν συνιστούν «κατάφωρες παραβάσεις». Οι λοιπές αυτές παρανομίες είναι, αντιστοίχως, η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, η παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως, η παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και η προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας.
- 165 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του ως άνω λόγου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 166 Οι τρεις ισχυρισμοί που προβάλλονται με την αγωγή αποζημιώσεως όσον αφορά τις φερόμενες παραβιάσεις της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της χρηστής διοικήσεως, την παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και την προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας, όπως περιγράφονται, αντιστοίχως, στις σκέψεις 102 και 109, στη σκέψη 113 και στη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στηρίζονται κατ' ουσίαν στο γεγονός ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να χρησιμοποιήσει μέθοδο δοκιμής με άδειο, και όχι γεμάτο, δοχείο, κατά παράβαση ουσιώδους στοιχείου της οδηγίας 2010/30, δεδομένου ότι οι λοιπές αυτές παραβιάσεις αποτελούν συνέπειες της παραβάσεως του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας. Επομένως, προέκυψαν στο ίδιο πλαίσιο με την παράβαση της τελευταίας αυτής διατάξεως.
- 167 Κατά την εξέταση εκάστου των τριών αυτών ισχυρισμών, το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο σύνολο ή σε μέρος της εκτιμήσεώς του σχετικά με την παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30, κατόπιν της οποίας κατέληξε στο

συμπέρασμα ότι η εν λόγω παράβαση δεν συνιστούσε κατάφωρη παράβαση διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, εκτίμηση η οποία αμφισβητήθηκε ανεπιτυχώς στο πλαίσιο των τεσσάρων πρώτων λόγων της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.

- 168 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 50 και 51 της παρούσας αποφάσεως, η διαπίστωση της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου της Ένωσης ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες αποτελεί συνάρτηση των στοιχείων που σχετίζονται με το πλαίσιο εντός του οποίου διαπράχθηκε η εν λόγω παράβαση.
- 169 Εν προκειμένω, ωστόσο, δεδομένου ότι τα πραγματικά περιστατικά των οποίων έγινε επίκληση προς στήριξη των προβληθέντων με την αγωγή αποζημιώσεως ισχυρισμών και στα οποία αναφέρονται ο πέμπτος, ο έκτος και ο έβδομος λόγος αναιρέσεως αντιστοιχούν στη μη νόμιμη επιλογή στην οποία προέβη η Επιτροπή στο πλαίσιο του επίμαχου κανονισμού, το πραγματικό πλαίσιο των διαφόρων παρανομιών που προσάπτονται στην Επιτροπή στο πλαίσιο της αγωγής αποζημιώσεως είναι κατ' ουσίαν το ίδιο. Επομένως, οι επικρινόμενες στο πλαίσιο των υπό κρίση λόγων αναιρέσεως εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, κατά τις οποίες οι λοιπές παραβάσεις που προσάπτονται στην Επιτροπή, πλην της παραβάσεως του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30, οι οποίες, ωστόσο απορρέουν από την τελευταία αυτή παράβαση, δεν ήταν, ομοίως, κατάφωρες, δικαιολογούνται εν πάση περιπτώσει νομικά από τη διαπίστωση ότι η παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/30 δεν ήταν κατάφωρη.
- 170 Επομένως, ο πέμπτος, ο έκτος και ο έβδομος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.
- 171 Κατά συνέπεια, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 172 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 173 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου του 184, παράγραφος 1, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι αναιρεσείουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στο σύνολο των δικαστικών εξόδων της αναιρετικής διαδικασίας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Dyson Ltd και οι λοιπές δεκατέσσερις αναιρεσείουσες φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(υπογραφές)